

‘We zijn dit jaar echt vertrokken vanaf een blanco canvas’

Al sinds 2017 is LUSTR producent van de uitreikingsceremonie van de Johannes Vermeer Prijs. Dit jaar was dat voor het eerst samen met en in opdracht van het Mondriaan Fonds, dat namens het ministerie van OCW en de zes rijkscultuurfondsen projectleider is voor de toekenning van deze Nederlandse staatsprijs voor de kunsten. LUSTR-producent Marcel Winckens: “We doen niet aan copy-paste, niet aan blauwdrukken: elke uitreiking is anders en moet echt iets zeggen over de winnaar van dat jaar.” Noura Habbab van het Mondriaan Fonds: “Onze eerste samenwerking was één groot feest, alles stond in dienst van één gezamenlijk streven: de viering van het kunstenaarschap van laureaat Natasja Kensmil.”

Marcel: “De ceremonie vond dit jaar ook op een nieuwe locatie plaats: het HEM in Zaandam. Voorheen werd de prijs altijd uitgereikt in de Ridderzaal, al moesten we in 2020 – toen fotografe Rineke Dijkstra gelauwerd werd – vanwege corona al uitwijken naar Felix Meritis in Amsterdam, van waaruit we toen een livestream organiseerden. Inmiddels is de Ridderzaal vanwege de verbouwing van de Tweede Kamer sowieso voorlopig niet meer beschikbaar. Enerzijds is dat natuurlijk jammer, het is een prachtige, statige zaal, maar anderzijds konden bij het kiezen van een locatie dit jaar wel echt aansluiting zoeken bij het karakter van het werk van de winnaar en hadden we bovendien veel meer vrijheid in de aankleding en het gebruik van de ruimte.”

Nieuwe werelden

Noura: “We zijn dit jaar echt vertrokken vanaf een blanco canvas. Alles wat we gedaan en bedacht hebben, had als doel dat de prijswinnaar er gelukkig mee zou zijn, naast natuurlijk het ministerie, de jury en de cultuurfondsen.”

Marcel: “Zodra de jury de winnaar bekend heeft gemaakt, gaan we uitgebreid met hem of haar in gesprek. Dat betekent ook dat je steeds in ‘nieuwe werelden’ belandt. Ivo van Hove (winnaar in 2019 – red.) en de geoliede machine van het Internationaal Theater Amsterdam zijn weer een heel ander

verhaal dan eenpitter Rineke Dijkstra die liever achter de camera dan in de spotlights staat. De winnaar van dit jaar, beeldend kunstenaar Natasja Kensmil, is ook heel bescheiden, maar tegelijkertijd weet ze wel heel goed wat ze wil. We hadden al snel concreet wie ze bewondert, wat haar inspireert, waar haar voorkeuren naar uitgaan. Dat alles wilden we ook zichtbaar maken tijdens de uitreikingsceremonie. Juist van dat soort uitdagingen krijgen we bij LUSTR heel veel energie.”

Zijdeurtje

Noura: “We hadden een paar locaties op het oog en het HEM – een ‘Huis voor eigentijdse cultuur’ in een voormalige kogelfabriek – bleek heel goed bij Natasja te passen.”

Marcel: “Het industriële karakter van het gebouw raakt aan het rauwe van haar kunst en aan haar voorkeur voor punk- en rockmuziek.”

Noura: “Het fijne is ook dat het HEM een heel ‘schaalbare’ locatie is. Door het grillige verloop van de coronapandemie moesten we tot op het laatst met verschillende scenario’s rekening houden. Volgend jaar hopen we echt weer groots uit te kunnen pakken, maar dit jaar moesten we ons beperken tot circa honderd gasten. Alle hulde daarbij aan LUSTR, die binnen de enorme ruimte toch een heel intieme prijsuitreiking heeft weten te realiseren.”

Marcel: “We hebben de gasten daarom bijvoorbeeld ook niet via de hoofdingang, maar via een klein zijdeurtje laten binnenkomen, waarna ze via een trap op de voormalige schietbaan uitkwamen.”

Warm DNA

Over de samenwerking zijn de twee heel enthousiast. Marcel, lachend: “We hebben vanochtend nog uitgesproken hoe blij we met elkaar zijn! Maar serieus: het Mondriaan Fonds kent de kunst- en cultuursector door en door en is daardoor ook uitstekend op de hoogte van alles wat er speelt.”

Noura: “Het was ontzettend fijn om als het ware in een warm bad terecht te komen. LUSTR heeft jarenlange ervaring en expertise opgebouwd. Ze hebben een heel goed gevoel voor hoe je een programma van zo’n prijsuitreiking opbouwt; voor het ritme ervan, de cadans, de afwisseling tussen speeches en artistieke programmaonderdelen. Daarnaast is het gewoon een heel fijne club mensen, vanwege hun kennis en kunde, maar zeker ook vanwege het warme DNA van de organisatie.”

Astrid van Leeuwen